

PREEK KERKDIENST MARANATHAKERK DEN HAAG ZONDAG 20 JUNI 2021

Liederen: Psalm 67 : 1 en 2, Gezang 466 (Liedboek 1973) : 1 en 3, Psalm 119 : 40 en 49, Liedboek 412 : 1 en 3, Liedboek 969

Schriftlezingen: Ezechiël 2 : 9 – 3 : 3 NBG en Johannes 4 : 27 – 42 NBV

Inleiding op het thema

Eten is een basisbehoefte. Niemand kan zonder. Het is aan mensen te zien en te merken als zij niet gegeten hebben. Om wat voor reden dan ook. In warme dagen verschuift het accent wat naar drinken. Maar betekent nog niet in dat ons lichaam dan geen voedsel nodig heeft.

Vanmorgen gaat het over eten. We lezen het tweede gedeelte van het gesprek van Jezus met de Samaritaanse vrouw. Het is om verschillende redenen een vreemde ontmoeting. Zo aan het begin van het optreden van Jezus gloort al iets door van Pinksteren. De blijde boodschap van redding en heil gaat vanaf de Pinksterdag vanuit Jeruzalem via Judea en Samaria naar het uiterste van de aarde. Hoewel Joden niet omgaan met Samaritanen komt de blijde boodschap van redding en heil – het heil is uit de Joden - toch bij hen. De vrouw is eerlijk. Zij vertelt haar verhaal zoals het is. Ze laat niks weg, ze maakt het ook niet mooier. Zij wordt aangeraakt door Jezus, als Hij haar laat zien, waar haar probleem zit. Ze getuigt er zelf van: Zie, een mens, die mij heeft verteld alle dingen die ik heb gedaan.

Het eerste deel van de ontmoeting van Jezus met de Samaritaanse vrouw gaat over drinken en bidden. Het tweede deel, waar het nu over gaat, over eten. Boven de preek heb ik gezet: Eten wat de pot schaft. We zullen zien hoe waar dat is bij de profeet Ezechiël en bij Jezus.

Meditatie. Tekst: Ezechiël 3 : 1 NBG – Hij zeide tot mij: Mensenkind, eet wat gij hier voor u ziet; eet deze rol en ga heen, spreek tot het huis van Israël. Johannes 4 : 34 NBV – Maar Jezus zei: “Mijn voedsel is: de wil doen van Hem die mij gezonden heeft en zijn werk voltooien.”

Thema: Eten wat de pot schaft!

1. Inleiding

Eten wat de pot schaft. Zo ben ik opgegroeid. Er was geen menukaart, we konden niet kiezen uit diverse gerechten zoals in cafés en restaurants. We hadden wel elke dag te eten, maar het was niet royaal. Wij moesten met een goed gevulde maag naar school. Want alleen met een stevige ondergrond kon je goed presteren. Wat het warme eten betreft: één menu. Eten wat de pot schaft. Geen alternatief. Er was één grote uitzondering. Als je jarig was mocht je van tevoren aangeven wat je graag wilde eten.

2. Situatie

In beide schriftgedeelten is sprake van eten. In beide schriftgedeelten bepaalt degene die eet niet het menu, het menu wordt door iemand anders bepaald.

Laten we eerst kijken naar de profeet Ezechiël.

Ezechiël krijgt van God de opdracht om de boekrol te eten. Papier. Die boekrol was aan beide kanten beschreven. Niet met vreugdezangen en lofliederen, maar met klaagliederen, gezucht en gejammer. Dat klinkt niet erg aantrekkelijk. Dit menu zou je liever teruggeven aan de keuken. Maar dat is er niet bij. Wie wel eens op bezoek is geweest bij mensen uit het oosten, die weet dat daar de gastvrijheid hoog in het vaandel staat. Dat het beschouwd wordt als een beschuldiging dat je niet eet wat je wordt voorgezet. Weigeren kan niet.

In die situatie verkeert Ezechiël. Hoe onaantrekkelijk het ook is om de boekrol met teksten als klaagliederen, gezucht en gejammer te eten, hij kan er als dienaar van God niet om heen. En hij gaat eten. Dat betekent in dit verband: *hij maakt zich de inhoud van de boekrol eigen*. Hij neemt kennis van alles wat er in staat. Alleen aan de binnenkant had God niet genoeg. Ook de buitenkant staat vol klaagliederen, gezucht en gejammer. Het zou me niet verbazen als elk overgebleven stukje wit nog beschreven was. Waarmee God maar wil zeggen dat er veel op ons is aan te merken. Heel veel. Hij kan het binnen de gegeven ruimte nauwelijks kwijt.

Ezechiël neemt wat hem wordt voorgezet tot zich. Het eten is bestemd voor het hele lichaam. Zoals ook wat wij eten ons lichaam sterk maakt. Hier wordt het overdrachtelijk bedoeld. Ezechiël kauwt niet alleen, hij slikt het helemaal door. Het voedsel, de boekrol, raakt alle vezels van zijn bestaan. Niet alleen het hoofd, niet alleen het hart, maar alles, het gehele lichaam. De inhoud van het Woord van God wordt als het ware één met hemzelf. Wonderlijk genoeg geeft hem dat vreugde en blijdschap. Klaagliederen, gezucht en gejammer veranderen in vreugde en blijdschap. Als hij gegeten heeft, als de inhoud van de boekrol en alles wat er op en in staat beschreven tot hem is doorgedrongen, dan mag dat het volk Israël laten weten. Eet deze rol op en ga naar de Israëlieten om te profeteren.

Weet u wat zo eigenaardig is? Deze maaltijd had een geweldige nasmaak. Ezechiël at de rol op en die was zoet als honing. Het smaakte naar meer.

Wat was het geheim? Immers, de klaagliederen, het gezucht en het gesteun duiden op de vele overtredingen van het volk Israël door de eeuwen heen ten aanzien van de richtlijnen van God in de Tien Geboden, de Tien Woorden. De Tien Woorden zou je kunnen omschrijven als de gedragscode van God in relatie tot ons mensen. Wat wij mensen ook verkeerd doen, de woorden van God blijven als meetpunt staan. En God laat ons niet vallen. God is niet uit op straf en wraak, maar op herstel van verhoudingen en verzoening. Niet voor niks heb wij na de lezing uit Ezechiël kunnen luisteren naar enkele coupletten uit Psalm 119. De hele psalm staat er vol van. In allerlei toonaarden wordt ons verteld hoe nodig en fantastisch het is om ons aan de richtlijnen van God voor ons leven te houden. Dat geldt voor u, voor mij, voor ieder.

3. Verdieping

Ook Jezus heeft zijn menu niet uitgekozen. Hij kreeg het menu van Vader in de hemel kant en klaar. Jezus doelt op zijn taak hier op aarde. Hij vertelt dat aan zijn discipelen, terwijl de Samaritaanse vrouw haar kruik bij de put liet staan en anderen in de stad Sichar vertelt van haar ontmoeting met Jezus. Johannes zegt het zo: *Een mens heeft mij gezegd wat ik heb gedaan*.

Dat iemand anders mij vertelt wat ik heb gedaan, nou, daarvan worden we vaak niet bepaald blij en enthousiast. Het heeft eerder iets van: zo iemand moeten we op afstand houden, Hij weet teveel. In onze oren klinkt dit negatief. Wij houden er niet van dat iemand ons ontmaskert. Het roept eerder weerstand op dan vreugde en blijdschap.

Mijn voedsel is: de wil doen van Hem, die Mij gezonden heeft en zijn werk voltooien. Dat heeft te maken met de opdracht waartoe Jezus op aarde kwam. Zijn taak is het om de verbroken verhouding tussen God en mens recht te trekken, te herstellen. Dat was hard nodig. Immers, de mens functioneerde niet meer zoals God hem bij de schepping had bedoeld. God en mens waren uit elkaar gegroeid. De mens ging zijn eigen weg. Van tijd tot tijd werd hij er weer bij bepaald. Door tussenkomst van bijvoorbeeld priesters, richteren, koningen en profeten. Soms kwam de boodschap over, op andere momenten weer niet. Hoezeer de mensen God loslaten, God laat ons mensen nooit los. Dat is groot nieuws! Dat grote nieuws mogen wij doorgeven aan anderen. Tot in verre geslachten. Kinderen, kleinkinderen en nog verder. In de overdracht naar de komende generaties mag geen hiaat komen. Want, zeg nu zelf, hoe moeten mensen weten van God en gebod als het hun niet wordt verteld?

Als de stem van de priesters, richteren, koningen en profeten niet het gewenste resultaat hebben dan stuurt God zijn eigen Zoon naar de aarde. Met de taak om eens en voor altijd de gebroken relatie tussen God en mens te herstellen. Dat is geen gemakkelijke taak. Jezus is nu even alleen met zijn discipelen. Jezus neemt de gelegenheid te baat om zijn discipelen erop te wijzen, dat Hij in dienst van Vader in de hemel dit werk hier op aarde komt doen. Maar of dat nu al overkomt? Jezus komt er nog verschillende keren op terug. Pas na de opstanding van Jezus uit de dood dringt het tot hen door. Dan laat Jezus hen nog eens zien wat in de Schriften op Hem betrekking heeft, vlak voor de Hemelvaart. Dan pas verstaan de discipelen dat Jezus geen keus had, dat alles moest gebeuren, zoals het gebeurd is. Dat dit het menu van Jezus was. Dat dit zijn levenstaak hier op aarde was om ons te vertellen dat God alle zonde en schuld heeft weggedaan, dat bij God altijd een nieuw begin mogelijk is.

4. Wat moet ik hier mee?

Eten wat de pot schaft. Ezechiël maakte zich de woorden van God eigen en gaf die door aan het volk Israël. Jezus vertelde zijn discipelen, dat het zijn taak is om de verstoorde verhouding tussen God en mens te herstellen. Dat zijn taken waar je wel voor de volle 100% achter moet staan. Zij moeten doorgeven en uitstralen wat het betekent. Bij Ezechiël volgt er op een oproep om terug te keren tot de regels van God. Bij Jezus zal het uitlopen op vergeving en verzoening. Op het blijde nieuws, dat hoe slecht het er in ons leven ook uitzag, hoe ver wij ook verwijderd waren van God en gebod, er is altijd een nieuw begin mogelijk. Want hoezeer wij ook onze eigen gang gingen en God maar hebben laten praten als tegen stoelen en banken, God heeft ons niet afgeschreven. Dit geeft enorm van blijdschap en vreugde.

Betekent dat dan dat het de gelovige altijd voor de wind gaat? Dat zou je zeggen. Maar zo kun je er niet tegen aankijken. Want het feit dat u gelooft kan ook weerstand in uw omgeving oproepen. Hoeveel mensen op deze aarde die Jezus hebben aangenomen als hun persoonlijke Heiland en Verlosser worden niet door hun familie uitgestoten!

Eten wat de pot schaft. Doen wij dat? Blijven wij ons geloof onderhouden? Houden we ons aan de dingen die ons geleerd zijn? Is dat te zien in onze manier van doen en laten, in onze levensstijl? Dat ons leven diepgang kent?

.....

Amen!